

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№10

березень -
червень 2018

ГОБ
проект

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

Швеція
Sverige

Гендерне бюджетування в Україні

У ЦЬОМУ ВИПУСКУ:

Гендерно орієнтоване бюджетування застосовується в Україні на державному рівні. Методичні рекомендації щодо інтеграції та застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі апробуються всіма Міністерствами

Окремі райони та об'єднані територіальні громади успішно доєдналися до впровадження ГОБ і включили гендерні аспекти до бюджетних програм

Відбулась спільна нарада Міністерства фінансів України із регіональними робочими групами з ГОБ

Гендерно орієнтоване бюджетування – пріоритетне питання Українського Жіночого Конгресу

Державні службовці України переймали досвід Швеції та Албанії щодо застосування ГОБ та гендерної статистики

Успішно реалізовується Програма стажування з гендерно орієнтованого бюджетування

Донесення знань про гендерно орієнтоване бюджетування до громадськості

Плани на третій квартал 2018 року

В Україні здійснюється інституціоналізація гендерно орієнтованого бюджетування на державному рівні

Цьогоріч Міністерство фінансів України у співпраці з Проектом «Гендерне бюджетування в Україні» завершило розробку Методичних рекомендацій щодо інтеграції та застосування гендерно орієнтованого підходу у бюджетному процесі.

Це означає, що всі головні розпорядники бюджетних коштів (ГРК) аналізуватимуть бюджетні програми з метою виявлення гендерних розривів та вдосконалюватимуть свої програми, аби вони більшою мірою відповідали потребам жінок та чоловіків різних соціально-економічних груп. З червня Проект проводить навчання представників всіх міністерств щодо ГОБ та апробації ними вищезазначених Методичних рекомендацій.

21 березня за підтримки Проекту у Міністерстві фінансів України був проведений семінар «Бюджетна реформа: новації, що впроваджуються законодавством, та особливості бюджетного процесу у 2018 році» для головних розпорядників бюджетних коштів. У заході взяли участь понад 100 представниць та представників ГРК.

Завдяки цьому важливому кроку з інституціоналізації гендерного бюджетування Україна стає одним із найкращих прикладів роботи з ГОБ у Європі.

ГРК впроваджують ГОБ

Володимир Лозицький, директор Департаменту державного бюджету Міністерства фінансів України.

«Мінфіном спільно з Проектом Г'ОБ розроблено Методичні рекомендації щодо інтеграції та застосування ґендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі, які будуть надані міністерствам для опрацювання. Семінари із ґендерно орієнтованого бюджетування допоможуть міністерствам запровадити ґендерний підхід у свій бюджетний процес».

Окремі райони та об'єднані територіальні громади успішно доєднались до впровадження Г'ОБ та включили ґендерні аспекти до бюджетних програм

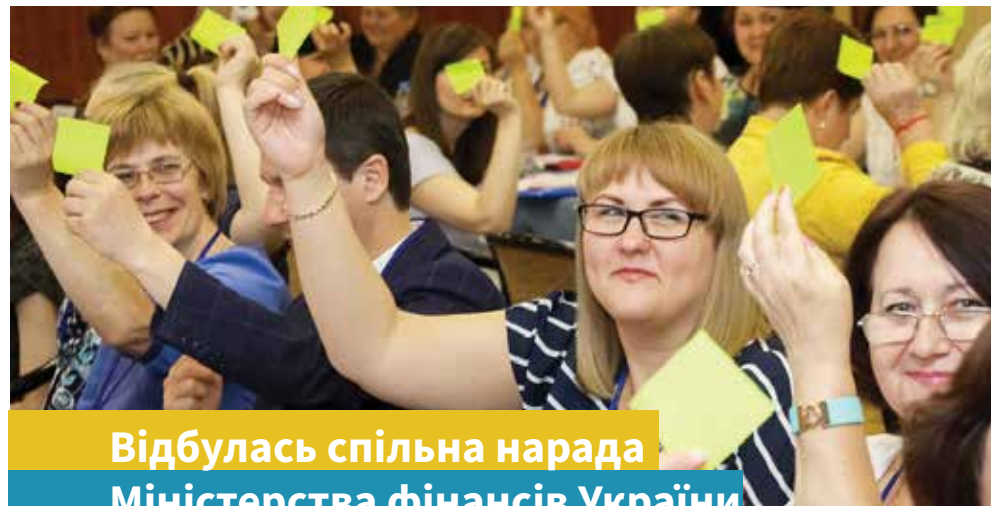
Цей період виявився одним із найскладніших від початку впровадження Проекту «ґендерне бюджетування в Україні» - як на державному, так і на місцевому рівнях. Тільки на місцевому рівні було проведено 43 навчальні семінари з питань ґендерно орієнтованого бюджетування, у яких взяли участь 290 осіб (71% жінок і 29% чоловіків):

- навчальні семінари для робочих груп Київської, Чернігівської, Одеської, Волинської та Рівненської областей та окремих представників Луганської і Донецької областей;
- навчальні семінари для ОТГ Чернівецької області та для районних у м. Києві державних адміністрацій з вивчення методики ґендерного бюджетного аналізу програм;
- навчальні семінари для професорсько-викладацького складу Національного університету державної фіскальної служби України (м. Ірпінь).

Олена Мачульна, заступник директора Департаменту місцевих бюджетів, начальник управління планування місцевих бюджетів Міністерства фінансів України.

«Г'ОБ позитивно впливає на життя людей і якщо життя хоча б однієї людини зміниться на краще – це вже буде результат».

Відбулась спільна нарада Міністерства фінансів України із регіональними робочими групами з Г'ОБ

У 2018 році робочі групи з Г'ОБ в регіонах аналізують 26 програм у галузі освіти, соціального захисту і соціального забезпечення, фізичної культури і спорту та культури і мистецтва.

23-24 травня 2018 року у Києві проходила нарада щодо результатів ґендерного бюджетного аналізу програм, які фінансуються з місцевих бюджетів. Протягом двох днів 68 представників та представниць робочих груп з Г'ОБ із 21 області України та м. Києва спільно з Міністерством фінансів України обговорювали ґендерні розриви та нерівності, виявлені внаслідок проведеного ґендерного бюджетного аналізу обраних програм, обмінювалися досвідом роботи із впровадження Г'ОБ в областях та ділилися успішними результатами.

Усі регіони презентували напрацьовані робочими групами пропозиції щодо забезпечення сталості ґендерного бюджетування після закінчення Проекту Г'ОБ. Практично усі були одностайні щодо необхідності внесення змін до Бюджетного кодексу України задля інтеграції ґендерного підходу в бюджетний процес. Внесення змін на державному рівні значно полегшить роботу щодо впровадження Г'ОБ на місцевому рівні. Проте відсутність таких змін не відкидає можливості ефективної роботи на регіональному рівні, що успішно доводить досвід багатьох областей і м. Києва. Також всі учасники наради погодились з тим, що окрім закріплення змін в нормативно-правових актах, вкрай важливо одночасно змінювати ставлення та підвищувати розуміння людей важливості та необхідності забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, хлопчиків і дівчаток у різних галузях, що призведе до покращення якості послуг, що надаються у рамках виконання галузевих програм.

Державні службовці України переймали досвід Швеції та Албанії щодо застосування ГОБ та ґендерної статистики

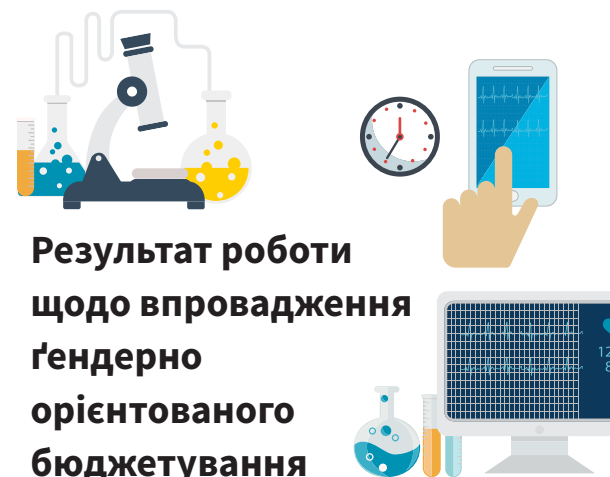
У квітні делегація у складі представниць та представників Міністерства фінансів України і Державної служби статистики України відвідала Швецію з навчальним візитом. Метою візиту стало ознайомлення з успішним досвідом Швеції щодо впровадження ґендерної статистики та визначення подальших кроків з імплементації цього досвіду в Україні. Делегація відвідала Статистичне бюро Швеції, Окружну адміністративну раду, Шведську національну раду з попередження злочинності та Шведське національне агентство освіти. За підсумками візиту учасники та учасниці спланували наступні кроки з реформування ґендерної статистики в Україні.

Міжнародний візит з метою вивчення досвіду застосування ґендерного бюджетування в Албанії відбувся у травні. До складу української делегації увійшли представники та представниці Міністерства фінансів України, Секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Департаментів фінансів Вінницької, Львівської, Полтавської, Сумської, Тернопільської та Хмельницької обласних державних адміністрацій.

Албанія досягла значних успіхів у впровадженні ґендерного бюджетування і має чим поділитись з Україною. Але Україна також має багато надбань, якими представники міністерств і областей поділилися з албанськими колегами.

У ході візиту делегація відвідала парламент, муніципалітет Тирани та вивчала роботу Міністерства фінансів Албанії, Міністерства охорони здоров'я та Міністерства сільського господарства Албанії. Виявляється, ґендерне бюджетування вже інтегровано в Бюджетний кодекс Албанії і кожне міністерство зобов'язане включати ґендерний підхід до своїх програм. У Міністерстві охорони здоров'я навели приклади позитивного впливу ґендерно орієнтованого бюджетування. Наприклад, під час проведення ґендерного аналізу програм було виявлено, що більшість з тих, хто проходить медобстеження, становлять жінки – 60%, а чоловіки в основному не проходять регулярну діагностику, що призводить до пізнього виявлення різноманітних захворювань. Міністерство вжило відповідних заходів, спрямованих на підвищення обізнаності чоловіків та покращення їхнього здоров'я.

Щиро дякуємо усім партнерам за допомогу в організації поїздки. Особлива подяка ООН Жінки Албанія!

Результат роботи щодо впровадження ґендерно орієнтованого бюджетування

За результатами проведення ґендерного бюджетного аналізу Програми «Майбутнє Вінниччини в збереженні здоров'я громадян» на 2016-2020 роки в частині «Протидія ВІЛ-інфекції та СНІДу» у 2017 році була виявлена необхідність у:

- придбанні та оснащенні спеціалізованої мобільної амбулаторії для комунального закладу «Вінницький обласний клінічний Центр профілактики та боротьби зі СНІДом» з метою забезпечення обстеженням міського і сільського населення області щодо інфікування на ВІЛ, вірусні гепатити В та С, а також інфекцій, що передаються статевим шляхом;
- придбанні тест-систем та швидких тестів для обстеження на ВІЛ, інфекції, що передаються статевим шляхом, та гепатити;
- відкритті кімнати дитини в комунальному закладі «Вінницький обласний клінічний Центр профілактики та боротьби зі СНІДом» під час надання медичних послуг матерям та батькам.

На всі ці потреби було виділено кошти, в розмірі понад 1,7 млн грн., що у найближчому майбутньому дозволить покращити якість і доступність у наданні послуг. До бюджетної програми буде внесено відповідні зміни, щоб вона цілковито відповідала потребам жінок та чоловіків у профілактиці та лікуванні вищезазначених хвороб.

Гендерно орієнтоване бюджетування – пріоритетне питання Українського Жіночого Конгресу

18 травня у місті Одеса за ініціативи міжфракційного депутатського об'єднання «Рівні можливості» був проведений регіональний Український Жіночий Конгрес (УЖК). До організації та проведення заходу долучився Проект “Гендерне бюджетування в Україні”, який став одним із партнерів УЖК.

Під час панелі «Гендерно орієнтоване бюджетування: успішні кейси» обговорювалось питання впровадження гендерно орієнтованого бюджетування в Україні, був визначений зміст і шляхи застосування ГОБ, а також були представлені позитивні кейси та можливості поширення цього інструменту для забезпечення потреб жінок та чоловіків із різних соціально-економічних груп.

У заході взяли участь заступниця керівниці Проекту ГОБ Ольга Чернюк, національна експертка Проекту ГОБ Оксана Кисельова, представниці Миколаївської та Херсонської областей – Ольга Ротар, заступник директора департаменту фінансів, начальник бюджетного управління Миколаївської ОДА, Юлія Забродкіна, місцева консультантка Проекту ГОБ у Миколаївській області, Людмила Кравченко, начальник управління фінансів невиноробничої сфери департаменту фінансів Херсонської ОДА, координаторка заходів Проекту ГОБ в Херсонській області та Людмила Макуліна, місцева консультантка Проекту ГОБ у Херсонській області.

Ольга Чернюк і Людмила Кравченко виступили в панельній дискусії “Гендерно орієнтоване бюджетування: успішні кейси”. Вони представили ГОБ як інструмент підвищення ефективності державного і місцевих бюджетів та подолання гендерних розривів у різних соціально-економічних сферах, а також успішний досвід роботи Проекту щодо впровадження гендерного бюджетування в Україні.

Успішно реалізовується Програма стажування із Гендерно орієнтованого бюджетування

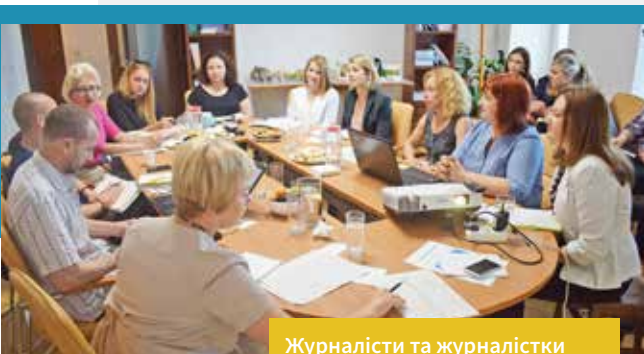
У 2018 році була започаткована Програма стажування Проекту ГОБ з метою розширення пулу експертів та експерток із гендерного бюджетування та задля поширення знань і досвіду із впровадження ГОБ в Україні на міжнародному рівні. У стажуванні вже взяли участь 14 осіб з України, Швеції, Фінляндії, Тринідаду і Тобаго. Протягом стажування інтерни та інтернки знайомляться із роботою Проекту, спрямованою на впровадження і застосування гендерно орієнтованого бюджетування в Україні, вивчають розроблені інформаційно-методичні посібники із ГОБ, вчаються виявляти гендерні розриви у різних галузях та знаходити шляхи їх подолання. Ця програма сприятиме забезпеченню сталості гендерного бюджетування в Україні, а також підсилуватиме співпрацю із іншими країнами та інституціями, що працюють з ГОБ.

Софія Страйв, інтернка зі Швеції (НІРАС)

«Гендерно орієнтоване бюджетування - «гаряче» питання для багатьох країн і донорів. Оскільки інтегрування гендерних аспектів у бюджетний процес в Україні проходить зі значним успіхом, для інших країн важливо вивчати цей досвід та запозичувати його.»

Донесення знань про ґендерно орієнтоване бюджетування до громадськості

Журналісти та журналістки дізнаються про ґендерне бюджетування з перших вуст

Участь у програмі «Ранкова хвиля» на Громадському

Задля поширення знань про важливість застосування ґендерно орієнтованого бюджетування **8 червня** був проведений прес-бранч для журналістів та журналісток, під час якого вони дізналися про значення і важливість застосування ҐОБ, результати і перспективи впровадження ҐОБ в Україні на державному і місцевому рівнях, про синергію з іншими організаціями та проектами задля впровадження ґендерного бюджетування.

11 червня національна експертка Проекту «ґендерне бюджетування в Україні» Оксана Кисельова взяла участь у програмі «Ранкова хвиля» на Громадському радіо. Внаслідок цього широка аудиторія слухачів та слухачок отримала можливість отримати більше інформації про практичні аспекти ґендерного бюджетування.

ПЛАНИ НА ТРЕТІЙ КВАРТАЛ 2018 РОКУ

- 1 Підготовка структури ґендерної бюджетної заяви.
- 2 Апробація міністерствами Методичних рекомендацій щодо інтеграції та застосування ґендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі.
- 3 Впровадження навчальної програми з питань ҐОБ для міністерств.
- 4 Впровадження навчальної програми з питань ҐОБ для представників районів, міст обласного значення та ОТГ з вивчення методики ґендерного бюджетного аналізу програм у Житомирській та Сумській областях.
- 5 Співробітництво та координація заходів з питань ҐОБ із донорами, міжнародними організаціями та іншими зацікавленими сторонами.

ҐОБ – це комплексний ґендерний підхід в бюджетній політиці та бюджетному процесі на державному й місцевому рівнях, що включає розподіл бюджетних коштів за ґендерним принципом.

ҐОБ в Україні впроваджує Міністерство фінансів України, за підтримки Проекту «ґендерне бюджетування в Україні», що фінансується Швецією.

Більш детально читайте за посиланнями:

GRBinUkraine

grbproject.org

